

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ



ІНФРАСТРУКТУРА ТОВАРНОГО РИНКУ, ТОВАРОЗНАВСТВО


робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Логістика

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Завідувач кафедри менеджменту, логістики
та економіки


Олена ЯСТРЕМСЬКА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту, логістики та економіки
Протокол № 2 від 27.08.2020 р.

Розробник:

Тетяна СІГАСВА к.е.н., доцент кафедри менеджменту, логістики та економіки

Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Інфраструктура товарного ринку, поєднуючи різноманітні організаційно-правові форми та види діяльності суб'єктів господарювання, формує між ними комплекс ділових відносин, що забезпечують ефективний рух товаропотоків у ринковому просторі. Інфраструктура товарного ринку сприяє взаємодії між виробниками і споживачами, попитом і пропозицією. Від того, наскільки адекватно розвиненим є цей ринковий механізм, значною мірою залежить ефективність функціонування економіки країни у цілому.

В сучасних умовах ефективність функціонування будь-яких підприємств значною мірою визначається розвитком інфраструктури товарного ринку та формуванням їх оптимальної поведінки на ньому з урахуванням взаємодії всіх його учасників у процесі товарообігу. Можливість визначення правильної поведінки на товарному ринку залежить від наявних знань щодо особливостей діяльності різних видів елементів інфраструктури товарного ринку, можливих варіантів угод з ними, періодичності їх оцінювання та ефективності організації.

Ключовим фактором діяльності учасників товарного ринку у процесі обслуговування товаропотоків є забезпечення конкурентоспроможності виробників та посередників, що потребує знання різноманітних характеристик товарів, які формують їх споживну цінність, і застосування ефективних товарознавчих технологій формування асортименту та поводження з товаром у процесі його складування, пакування, вантажопереробки і доставки від виробників до кінцевих споживачів.

Навчальна дисципліна «Інфраструктура товарного ринку, товарознавство» базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого освітнього рівня (бакалаврського) освітньої-професійної програми "Логістика" для всіх форм навчання.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння знань з теорії розвитку інфраструктури товарного ринку і товарознавства, оволодіння досвідом, накопиченим у сфері організації та функціонування товарного ринку, методами товарознавства та засобами товарної інформації, набуття навичок щодо управління діяльністю підприємства в галузі просування, зберігання та продажу товарів, забезпечення потреб споживачів.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання:**

розуміння сутності інфраструктури товарного ринку та її ролі в ринковій економіці;

дослідження особливостей взаємодії елементів інфраструктури товарного ринку та організації посередницької діяльності;

комплексне використання методів управління товарообігом в умовах конкретного ринку та формування оптимальної поведінки підприємства на товарному ринку;

розуміння сутності, закономірностей і завдань товарознавства;

вивчення класифікації, кодування, основних видів, асортименту та споживних властивостей товарів;

використання товарознавчих технологій у логістичній діяльності підприємства.

Об'єктом навчальної дисципліни є інфраструктура товарного ринку товарів і послуг, тобто організаційні, економічні та технічні аспекти, за допомогою яких забезпечується просування товарів від місця їх виготовлення до місця їх споживання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічна діяльність суб'єктів інфраструктурного комплексу товарного ринку та закономірності збереження споживної вартості товарів у процесі товароруку.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макро- і мікроекономіка	Фінанси
Теорія управління	Маркетинг
Світове господарство і міжнародні економічні відносини	Бухгалтерський облік

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Проводити аналіз інфраструктури товарного ринку	Аналізувати інфраструктуру товарного ринку. Ефективно формувати зв'язки між підприємствами на товарному. Нести відповідальність за кваліфікований аналіз інфраструктури товарного ринку.
Використовувати ефективні форми і методи організації роботи посередників на товарному ринку	Формувати поведінку та оцінювати діяльність на товарному ринку. Обирати посередників на товарному ринку, які забезпечують ефективний товарообіг. Приймати рішення щодо вибору посередників. Нести відповідальність за ефективність організації взаємодії підприємства з посередниками на товарному ринку.
Здійснювати організацію товаропостачання і продажу товарів підприємств оптової і роздрібною торгівлі	Вибирати постачальників та канали розподілу товарів. Організовувати взаємодію з підприємствами оптової торгівлі. Приймати рішення щодо вибору способів просування товарів на ринок через оптових посередників.
Здійснювати організацію товаропостачання і продажу товарів підприємств оптової і роздрібною торгівлі	Оцінювати організацію та діяльність підприємств роздрібною торгівлі. Організовувати продаж товарів через підприємства роздрібною торгівлі. Приймати рішення щодо вибору способів реалізації товарів через роздрібну торговельну мережу

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Інфраструктура товарного ринку

Тема 1. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку

1.1. *Поняття, типи умови функціонування товарного ринку.*

Поняття, економічний зміст і класифікація ринків. Умови функціонування та особливості товарного ринку. Основні функції товарного ринку. Види ринкових процесів на товарному ринку. Форми і методи регулювання товарного ринку.

1.2. *Сутність, класифікація і функції інфраструктури товарного ринку.*

Сутність інфраструктури ринку. Роль і місце інфраструктури товарного ринку в ринковому процесі. Класифікація інфраструктури товарного ринку. Характеристика основних елементів інфраструктури товарного ринку. Функції інфраструктури товарного ринку. Проблеми розвитку інфраструктури товарного ринку.

Тема 2. Організація посередницької діяльності на товарному ринку

2.1. Принципи та особливості діяльності маркетингових посередників.

Способи доведення продукції до споживачів. Види посередників та особливості їх діяльності на товарному ринку. Характеристика маркетингових посередників.

2.2. Організація посередницької діяльності на товарному ринку.

Функції посередників на товарному ринку. Форми організації посередницької діяльності. Особливості організації оптових закупівель та продажу товарів. Характеристика договірних взаємовідносин між виробниками й оптовими посередниками.

2.3. Торговельно-посередницька діяльність на товарному ринку.

Принципи організації та ознаки торгово-посередницької діяльності на товарному ринку. Ціноутворення в торгово-посередницькій діяльності. Види знижок до ціни товару. Збутові мережі та канали розподілу. Основні етапи формування каналів розподілу.

Тема 3. Оптова торгівля

3.1. Макроорганізація оптової торгівлі.

Сутність і місце оптової торгівлі в ринковому процесі. Функції та призначення оптової торгівлі. Форми та рівні організації оптової торгівлі. Макроекономічні показники оптової торгівлі.

3.2. Підприємства оптової торгівлі.

Завдання та функції підприємств оптової торгівлі. Класифікація підприємств оптової торгівлі. Організаційні структури підприємств оптової торгівлі та особливості їх діяльності. Класифікація послуг оптової торгівлі.

Тема 4. Роздрібна торгівля

4.1. Поняття та економічна сутність роздрібною торгівлі.

Сутність, завдання і види роздрібною торгівлі. Особливості роздрібною торгівлі в ринкових умовах. Функції роздрібною торгівлі. Форми та методи роздрібною торгівлі.

4.2. Підприємства роздрібною торгівлі.

Види та основні правила роботи роздрібних торговельних підприємств. Маркетингові рішення в роздрібною торгівлі. Послуги роздрібних магазинів. Основні вимоги до організації та оформлення підприємств роздрібною торгівлі.

Тема 5. Організація логістичної діяльності на товарному ринку

5.1. Виробнича діяльність у сфері товарообігу.

Сутність виробничих процесів у сфері обігу. Види виробничої діяльності у торгівлі. Умови надання виробничих послуг.

5.2. Складське господарство.

Роль і функції складів у процесі товароруку. Основні завдання складського господарства на товарному ринку. Класифікація товарних складів. Організація складського господарства.

5.3. Транспортно-експедиційна діяльність на товарному ринку.

Транспортна система та її характеристики. Характеристика транспортно-експедиційної діяльності. Види транспортно-експедиторських послуг. Методи транспортного обслуговування споживачів.

Тема 6. Інформаційна та організаційно-комерційна діяльність

6.1. Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі.

Сутність та значення інформаційної діяльності в сучасній ринковій економіці. Особливості продуктів інформаційної діяльності. Види інформаційних послуг. Сутність комерційної інформації та комерційної таємниці. Види підприємств, що надають інформаційні послуги.

6.2. Організаційно-комерційна діяльність.

Зміст організаційно-комерційної діяльності. Особливості продуктів організаційно-комерційної діяльності. Характеристика основних суб'єктів організаційно-комерційної діяльності. Виставки і ярмарки як суб'єкти організаційно-комерційної діяльності.

Тема 7. Організатори оптового обігу товарів та послуг

7.1. Організовані товарні ринки.

Роль та місце організованих товарних ринків. Види організованих товарних ринків. Аукціон: сутність, види та порядок проведення. Особливості аукціонних торгів. Класифікація тендерів. Етапи організації і проведення тендерів.

7.2. Товарні біржи.

Сутність біржової торгівлі. Функції біржової торгівлі. Особливості біржового товару. Класифікація товарних бірж. Організаційна структура товарної біржі. Організація процесу біржової торгівлі. Форми та методи проведення біржових торгів.

Тема 8. Лізинг та персональний продаж

8.1. Лізинг на товарному ринку.

Суть лізингової діяльності. Суб'єкти та об'єкти лізингової діяльності. Види та класифікація лізингових операцій. Правові аспекти й економічні основи лізингової діяльності. Механізм розрахунку лізингових платежів.

8.2. Персональний продаж: форми та особливості.

Суть і завдання персонального продажу товарів. Форми персонального продажу. Основні етапи ефективного персонального продажу та їх зміст. Залучення, відбір і організація роботи торгових агентів для здійснення персональних продажів товарів.

Змістовий модуль 2. Товарознавство

Тема 9. Товарознавчі основи товарного ринку

9.1. Суть та характеристика товарознавства.

Предмет, мета і завдання товарознавства. Історія виникнення та розвитку товарознавства. Товар як об'єкт товарознавчої діяльності. Основні принципи товарознавства: безпека, ефективність, сумісність, взаємозамінність і систематизація.

9.2. Методи товарознавства.

Класифікація методів. Теоретичні методи. Емпіричні методи. Практичні методи.

Тема 10. Споживчі властивості товарів

10.1. Загальні споживчі властивості товарів.

Основні поняття споживчих властивостей товарів. Споживчі властивості соціального призначення. Функціональні споживчі властивості. Експлуатаційні споживчі властивості. Ергономічні споживчі властивості. Естетичні споживчі властивості. Екологічні споживчі властивості.

10.2. Споживчі властивості промислових та продовольчих товарів.

Споживчі властивості промислових товарів: фізичні, хімічні, фізико-хімічні, біологічні. Споживчі властивості продовольчих товарів: біологічна цінність, фізіологічна цінність, лікувально-профілактична цінність, органолептична цінність, енергетична цінність, безпечність (нешкідливість).

Тема 11. Класифікація та асортиментна характеристика товарів

11.1. Класифікація товарів.

Ознаки класифікації товарів. Правила класифікації товарів. Ієрархічний метод класифікації. Фасетний метод класифікації. Міжнародна класифікація товарів і послуг.

11.2. Асортиментна характеристика товарів.

Основні поняття асортименту. Класифікація асортименту товарів. Властивості та показники раціональності асортименту. Асортиментна політика. Формування товарного асортименту.

Тема 12. Експертиза та контроль якості товарів

12.1. Експертиза товарів.

Цілі експертизи товарів. Види експертизи товарів. Методи експертизи товарів. Фальсифікація товарів. Види фальсифікації продовольчих товарів: асортиментна, якісна, кількісна, вартісна, інформаційна, комплексна.

12.2. Контроль якості товарів.

Основні поняття і визначення у сфері якості. Фактори, що визначають якість товарів. Показники якості товарів. Види контролю якості товарів. Оцінювання рівня якості товарів. Методи та інструменти контролю якості.

Методи навчання та викладання

При вивченні дисципліни використовуються два методи: частково-пошуковий, або евристичний, метод та дослідницький метод.

Частково-пошуковий метод полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.

Пошук рішення відбувається під керівництвом викладача, або на основі евристичних програм і вказівок.

Процес мислення здобуває продуктивний характер.

Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими учнями на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.

Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквиумах.

Дослідницький метод.

Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів.

Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри й виконують інші дії пошукового характеру.

Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес рішення завдання).

У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, включає оцінювання студентів під час:

Лекцій – активна робота на парі (2 бали за кожне заняття) за умови виконання студентом 2, участі 1. Загальна кількість балів 24;

Практичних занять - активна робота на парі (3 бали за кожне заняття) за умови виконання студентом 3, участі 1. Загальна кількість балів 33);

Презентацій за результатами виконання завдань та досліджень за темами. Протягом семестру студенти готують дві презентації, кожна з яких оцінюється в 5 балів, за умовою виконання згідно усіх вимог. Загальна кількість балів 10;

Індивідуальне завдання за темою виконується 2 рази протягом семестру і оцінюється в 6 та 7 балів. Загальна кількість балів 13.

колоквіум. Протягом семестру студенти пишуть 1 колоквіум, максимальна оцінка з колоквіуму 20 балів. Структура колоквіуму: 1 теоретичне питання (максимальна оцінка-5 балів) та 3 практичних завдання (максимальна оцінка за кожне практичне завдання – 5 балів).

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі диференційованого заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового диференційованого заліку за накопичувальною бально-рейтинговою системою, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру дорівнює або перевищує 60 балів. Максимально можлива кількість балів за залік – 100 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою в табл. «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Форми оцінювання та розподіл балів наведено в табл. «Рейтинг – план навчальної дисципліни»

Рейтинг– план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
<i>Аудиторна робота</i>				
ТЕМА 1. Інфраструктура товарного ринку:	Лекція	Інфраструктура товарного ринку: суть, склад і проблеми розвитку	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Характеристика інфраструктури товарного ринку	Активна участь в роботі семінару	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка доповідей	Виконання завдання	-
ТЕМА 2. Організація посередницької діяльності на товарному ринку	Лекція	Організація посередницької діяльності на товарному ринку	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Розрахунок показників товарного ринку. Побудова схеми інфраструктури товарного ринку	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
ТЕМА 3. Оптова та роздрібна торгівля	Лекція	Оптова та роздрібна торгівля	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Вибір постачальників товарів	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
ТЕМА 4. Організація логістичної діяльності на товарному ринку	Лекція	Організація логістичної діяльності на товарному ринку	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Розрахунок показників роботи торгівельного підприємства	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Т Е М	Лекція	Лізинг та персональний продаж	Робота на лекції	2
	Практичне	Розрахунок показників роботи складу,	Активна участь у	8

	заняття	презентація	виконанні практичних завдань	
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 6. Інформаційна та організаційно-комерційна діяльність	Лекція	Інформаційна та організаційно-комерційна діяльність	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Розрахунок показників роботи складу, індивідуальне завдання	Активна участь у виконанні практичних завдань	9
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 7. Організатори оптового обігу	Лекція	Організатори оптового обігу товарів та послуг	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Характеристика організаторів оптового обігу товарів та послуг	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 8. Лізинг та персональний продаж	Лекція	Лізинг та персональний продаж	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Характеристика організаторів оптового обігу товарів та послуг	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 9. Товарознавчі основи товарного	Лекція	Товарознавчі основи товарного ринку	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Теоретичні засади товарознавства	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 10. Споживчі властивості товарів	Лекція	Споживчі властивості товарів	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Споживчі властивості товарів та їх номенклатура, презентація	Активна участь у виконанні практичних завдань	8
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичних завдань	Виконання завдання	-
Тема 11. Класифікація та	Лекція	Класифікація та асортиментна характеристика товарів	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Розрахунок показників асортименту товарів, індивідуальне завдання	Активна участь в роботі семінару	10
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка доповідей		-
Тема 12. Експертиза та контроль	Лекція	Експертиза та контроль якості товарів	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Підсумковий/семестровий контроль	Колоквіум	20
	Самостійна робота			
	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка доповідей		-
				100

5. Рекомендована література

Основна

1. Інфраструктура товарного ринку. Теоретичні засади : підруч. / За ред. проф. О. О. Шубіна. – Київ : Знання, 2009. – 379 с.
2. Павлова В. А. Комерційне товаровознавство : навч. посіб. / В. А. Павлова та [ін.]. – Київ : Кондор, 2012. – 286 с.
3. Прокопенко О. В. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / О. В. Прокопенко та [ін.]. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 296с.
4. Савченко М.Ф. Товарознавство : конспект лекцій / М.Ф. Савченко, А.Г. Крюк, М.М. Савченко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 228 с.
5. Товароведение : учеб. пособ. / Под ред. П.Д. Дудко, А.Г. Крюка. – Харьков : ИД «ИНЖЭК», 2005. – 456 с.
6. Ястремская Е. Н. Инфраструктура товарного рынка : учеб. пособ. / Е. Н. Ястремская, Д. В. Райко. – Харьков : ИНЖЕК, 2006. – 216 с.

Додаткова

7. Балабан П. Ю. Комерційна діяльність : підруч. / П. Ю. Балабан. – Харків : Світ Книг, 2015. – 452 с.
8. Грищенко І. М. Комерційна діяльність посередницьких підприємств : підруч. / І. М. Грищенко. – Київ : Грамота, 2009. – 448 с.
9. Інфраструктура товарного ринку. Продовольчі товари : підруч. / За ред. О. О. Шубіна. – Київ : Знання, 2009. – 564 с.
10. Інфраструктура товарного ринку. Непродовольчі товари : підручник / За ред. О. О. Шубіна. – Київ : Знання, 2009. – 702 с.
11. Марцин В. С. Економіка торгівлі : підруч. / В. С. Марцин – Київ : Знання, 2006. – 402 с.
12. Москвітіна Т. Д. Торговельна логістика : навч. посіб. / Т. Д. Москвітіна. – Київ : КНТЕУ, 2007. – 161 с.
13. Раровська В. В., Біржова діяльність: навч. пос. / В. В. Раровська, Л. А. Останкова, С. Е. Акопов – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 144 с.
14. Ринок і ресурси споживчих товарів : навч. посібник / Н. О. Офіленко та [ін.]. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 184 с.
15. Савощенко А. С., Полонець В. М. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / А. С. Савощенко, В. М. Полонець. – Київ : КНЕУ, 2007. – 376 с.
16. Сірохман І. В. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари: підручник (для студ. вищ. навч. закл.) / І. В. Сірохман, В. М. Загородня. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 616 с.
17. Скрипчук П. М. Основи товаровознавства. Практикум : навч. Посіб. / П. М. Скрипчук, О. Ю. Судук, Т. А. Велесик. – Рівне : НУВГП, 2013. – 266 с.
18. Теоретичні основи товаровознавства : підручник / за ред. В. А. Жука. – Київ : НМЦ Укоопосвіта, 2000. – 336 с.
19. Черненко В. М. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / В. М. Черненко. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2006. – 232 с.
20. Шумський О.В. Товарна інформація: навч. наочний посібник. Ч.1 / О.В. Шумський та [ін.]. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2008. – 100 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Навчальні матеріали онлайн. Маркетинг. Товарознавство. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/>.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Google Академія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://scholar.google.com.ua>
4. Інфраструктура товарного ринку. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=263847>